

ΟΥΤΟΠΙΑ

Διμηνιαία Έκδοση Θεωρίας και Πολιτισμού, Μανρωμιχάλη 52, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210 36.07.742, Φαξ: 210 38.36.658, www.u-topia.gr

ΥΤΟΡΙΑ

A Bimonthly Review of Theory and Culture, Editor: E.I. Bitsakis
52 Manromichali Str, 106 80 Athens, Greece,
Tel.: 210 36.07.742, Fax: 210 38.29.207-210 38.25.255

Εκδότης: Ευτύχης Μπιτσάκης

Εκδόσεις ΤΟΠΟΣ

Κεντρική διάθεση: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΠΟΣ

Γενναδίου 6, 106 78 Αθήνα, Τηλ.: 210 32.21.580, Φαξ: 210 32.11.246

Συντακτική Επιτροπή

Βασίλης Αλεξίου, Χρίστος Αλεξίου, Λεωνίδας Βατικιώτης, Θανάσης Γιούρας, Δημήτρης Γρηγορόπουλος, Χρήστος Δεμεντζόπουλος, Δημήτρης Δημητούλης, Ανδρέας Θεοφίλου, Έκτωρ Καναβάτος†, Τιτίκα Καρβάρια, Αιμιλία Καρράλη, Ερατοσθένης Καψωμένος, Κατερίνα Κέη, Μαρία Κοκκίνου, Στάθης Κουβελάκης, Λαοκρατία Λάκκα, Γιώργος Μανιάτης, Κατερίνα Μάτσα, Δημήτρης Μπελαντής, Ευτύχης Μπιτσάκης, Ηρακλής Οικονόμου, Αντρέας Παγουλάτος†, Πέτρος Παπακωνσταντίνου, Δημήτρης Σαραφανάς, Μάνος Σπυριδάκης, Γιώργος Σταμάτης, Σταύρος Σταυρίδης, Παναγιώτης Σωτήρης, Γιώργος Τριμπέρης, Αλέξανδρος Χρύσης.

Τακτικοί Συνεργάτες

Χρίστος Γεωργίου, Γιάννης Δάλλας, Μανώλης Δαφέρμος, Κωστής Δεμερτζής, Γιώργος Διζικιρίκης†, Σόνα Ιλίνσκαγια, Κώστας Λαπαβίτσας, Γιώργος Λιοδάκης, Ευγένιος Μαθιόπουλος, Σταύρος Μαυρουδάς, Θόδωρος Μεγαλοοικονόμου, Βασίλης Μηνακάκης, Χρυσούλα Μησοπούλου, Παναγιώτης Νούτσος, Ευαγγελή Ντάτση, Κώστας Παλούκης, Δημοφάνης Παπαδάτος, Νίκος Παπαδάτος, Δημήτρης Πατέλης, Σάββας Πατσαλίδης, Περικλής Παυλίδης, Γιώργος Παυλόπουλος, Γιάννης Πλάγγεσης, Δημήτρης Ρόκος, Γιάννης Σακκάς, Θανάσης Σφήμας, Νίκος Ταμπάκης, Δημήτρης Τζωρτζόπουλος, Βούλα Τσινόρεμα.

Διόρθωση δοκιμίων: Όλγα Παπακώστα

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση: Εκδόσεις Τόπος, τηλ.: 210 82.22.835

Εκτύπωση: Θεόδωρος Δελής

Για τους συνεργάτες της Ουτοπίας

Τα κείμενα που δημοσιεύονται εκφράζουν τις απόψεις του συγγραφέα. Η Συντακτική Επιτροπή ευθύνεται για την επιλογή τους. Κάθε κείμενο κρίνεται από δύο ειδικούς, μέλη ή μη της Συντακτικής Επιτροπής. Σε περίπτωση διαφωνίας, το κείμενο δίδεται σε τρίτο κριτή. Απορριπτικές αποφάσεις της Συντακτικής Επιτροπής αιτιολογούνται. Οι συγγραφείς παρακαλούνται να υποβάλουν τα κείμενά τους σε 2 δακτυλογραφημένα αντίτυπα. Τα άρθρα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τις 6.000 λέξεις, δηλαδή τις 20 δακτυλογραφημένες σελίδες κανονικού σχήματος. Εφόσον είναι δυνατόν, τα άρθρα να είναι γραμμένα σε δισκέτα, σε Macintosh, MS DOS text ή οποιαδήποτε Windows.

Τιμή τεύχους 11 ευρώ. Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 50 ευρώ. Φοιτητές 35 ευρώ. Οργανισμοί 100 ευρώ. Ετήσια συνδρομή εξωτερικού: ΕΥΡΩΠΗ 80 ευρώ - ΗΠΑ 95 ευρώ. Οργανισμοί εξωτερικού: 130 ευρώ.

Συνδρομές: ALPHA BANK, 128-00-2320-001847 (ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.)
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ, 151/470821-09 (ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.)

Αριθμός τεύχους: 95, Μάιος-Ιούνιος 2011

ISSN: 1105-9141

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

5 ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΕΠΙ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ

- 7 ΝΕΑ ΠΟΡΕΙΑ – ΝΕΑ ΕΛΛΑΔΑ
Ευτύχης Μπιτσάκης
- 10 Η ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
Ελένη Πορτάλιου
- 15 ΕΔΩ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΗΣ ΤΡΟΪΚΑΣ...
Γιάννης Σχίζας
- 18 Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΩΝ ΕΞΕΓΕΡΣΕΩΝ
Παναγιώτης Σωτήρης

ΕΛΛΑΔΑ: Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- 23 ΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
Δημήτρης Μπελαντής
- 35 ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΗΓΕΜΟΝΙΑ,
ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΝΕΑ ΔΕΞΙΑ
Αθανάσιος Μαρβάκης
- 53 ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟΣ – Η ΦΡΕΝΑΠΑΤΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
Θεόδωρος Αντωνιάδης
- 65 ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ
Μιχάλης Λυμπεράτος
- 75 ΤΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΑ ΤΟΥ 1944
Φ. Κ. Βώρος
- 99 Η ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΑΠΟΙΚΙΑ ΚΑΙ Η DE FACTO ΕΜΦΑΝΙΣΗ
ΕΝΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Νίκος Γ. Παπαδάτος

ΕΛΛΑΔΑ: Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

- 119 ΜΕΤΑ ΤΟ «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ» ΚΑΙ ΠΡΙΝ ΤΟ «ΝΕΟ ΑΕΙ»
Γ. Π. Τριμπέρης
- 129 Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ «ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΛΥΚΕΙΟ»
Θοδωρής Βουρεκάς
- 139 ΠΑΛΙΕΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ ΚΑΙ ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
Δημήτρης Κορομπόκης
- 165 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
Δημήτρης Νικολούδης
- 185 ΧΕΙΡΑΦΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
Εύη Κατλάνη

ΔΙΕΘΝΗ

- 201 ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΩΝΤΑΣ «ΑΠΟΤΥΧΗΜΕΝΑ ΚΡΑΤΗ»:
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ
Μαρία Β. Μαρκαντωνάτου
- 221 Ο ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ
Fabio Amato

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

- 227 SIMON CRITCHLEY, ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ
- 221 ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ: ΜΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
- 227 THE THEORY OF $V_{(K)}$ SPACES - Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Εικόνα εξωφύλλου: Μαρία Κοκκίνου, *Λιποθυμία* (α), 1999

Εικόνα οπισθοφύλλου: Μαρία Κοκκίνου, *Λιποθυμία* (γ), 1999

Η παγκόσμια, δομική κρίση του καπιταλισμού θα απλωνόταν αναπόφευκτα και στη χώρα μας. Η μορφή της θα καθοριζόταν από τις δικές μας ιδιομορφίες. Το ξέσπασμα της κρίσης το είχαν προβλέψει όσοι δεν ήθελαν να κρύβουν το κεφάλι τους στην άμμο, όπως το συμπαθητικό πουλί της ερήμου. Η *Ουτοπία* είχε ήδη αφιερώσει στην κρίση το τεύχος 83 (2009). Επανήλθαμε με το τεύχος 93 (2011). Τροποποιώντας το πρόγραμμα του περιοδικού για το 2011, επανερχόμαστε, για τρίτη φορά, στην κρίση που ξέσπασε με καταστροφική δύναμη τέτοια, την οποία πραγματικά κανείς δεν ήταν σε θέση να προβλέψει.

Σήμερα στη χώρα μας δεν υπάρχει ελληνική κυβέρνηση. Υπάρχει κυβέρνηση από Έλληνες πολίτες, εντολοδόχους ξένων δυνάμεων. Πώς φτάσαμε λοιπόν σ' αυτό το καθεστώς νέας κατοχής, της απεμπόλησης της εθνικής ανεξαρτησίας; (Ο άθλιος πρωθυπουργός μιλάει για απώλεια μέρους της εθνικής μας ανεξαρτησίας ατάραχος, αναισθητός, ανίκανος να συλλάβει το μέγεθος της προδοσίας). Σήμερα, προφανώς δεν έχουμε κατοχή από ξένο κατακτητή. Οι νέοι «κατακτητές» είναι «εταίροι» και «σύμμαχοι». Σήμερα η Ελλάδα εκποιείται. Πουλιέται στους ξένους.

Πώς φτάσαμε λοιπόν εδώ; Τα γεγονότα είναι γνωστά και έχουμε αναφερθεί διεξοδικά σ' αυτά: πολιτική των μεταπολεμικών κυβερνήσεων, διαφθορά, ρεμούλα, ανικανότητα, εξυπηρέτηση ξένων συμφερόντων, κ.λπ., κ.λπ. Έχουμε επίσης υποστηρίξει ότι το γενικό ξεπούλημα δεν ήταν μονόδρομος. Ότι το χρέος (350 δις) μπορούσε να αντιμετωπισθεί με αξιοποίηση ελληνικών πόρων. Γιατί δεν το έπραξε η εντολοδόχος κυβέρνηση; Επειδή αυτό που έπραξε το υπαγόρευε τόσο η ταξική της όραση, όσο και τα ξένα συμφέροντα που υπηρετεί.

Και τώρα τι; Εκποίηση των πάντων. Κερδοφόρων επιχειρήσεων (ΟΤΕ, ΔΕΗ, λιμάνια, αεροδρόμια, κ.λπ.), ξεπούλημα γης και μνημείων. Και αυτά όχι με επιδίωξη τιμών έστω αντίστοιχων με την πραγματική τους αξία, αλλά με νόμο που εκποιεί στα γρήγορα (fast track) γη, αιγιαλούς και ό,τι πουλιέται.

Αλλά το γενικό ξεπούλημα που πραγματοποιεί η κυβέρνηση των ανδρείκελων έχει διπλά καταστροφικές συνέπειες. Πρώτο, με το ξεπούλημα οργανισμών όπως ο ΟΤΕ, η ΔΕΗ, η ΕΥΔΑΠ, αεροδρόμια, λιμάνια, κ.λπ., η κυβέρνηση παραχωρεί στους ξένους τον έλεγχο επιχειρήσεων που έχουν σχέση με την εθνική ασφάλεια (ΟΤΕ) και με τα θεμέλια της οικονομίας. Και δεύτερο: Ξεπουλώντας τις κερδοφόρες επιχειρήσεις, το κράτος στερείται πόρους που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την περίφημη «ανάπτυξη». Ταυτόχρονα, η μείωση των μισθών και των συντάξεων, συνολικά η υποβάθμιση της τιμής της εργατικής δύναμης, έχει ήδη συνέπεια (το ζούμε αυτό) την παρακμή της αγοράς, κατά συνέπεια την κάμψη του παραγωγικού τομέα, την αύξηση της ανεργίας, τη διευρυνόμενη φτώχεια, την ανασφάλεια και το άγχος που απλώνεται στην κοινωνία και προπαντός γίνεται μόνιμος εφιάλτης της νέας γενιάς.

Αυτά για την οικονομία και την αντίστοιχη υποδομή σε ξένες δυνάμεις. Και η παιδεία; Και ο πολιτισμός; Η παιδεία, με βάση τα νεοφιλελεύθερα δόγματα, πρέπει να μετασημασθεί σε *εκπαίδευση*. Ο όποιος ουμανιστικός χαρακτήρας της θα υποβαθμιστεί και θα κυριαρχήσει η ωφελμιστική διάσταση στην υπηρέσια του κεφαλαίου και της «αγοράς». Ειδικά για το Πανεπιστήμιο: Το κυβερνητικό νομοσχέδιο προβλέπει την *κατεδάφιση* του αστικού πανεπιστημίου, το οποίο, παρ' όλους τους ιδεολογικούς και θεσμικούς περιορισμούς του, ήταν χώρος παραγωγής γνώσης, διακίνησης ιδεών και συνολικά προαγωγής του πολιτισμού. Τώρα και η Ανώτατη Παιδεία πρέπει να υποταχθεί απευθείας στη νέα θεότητα: την *Αγορά*. Αυτό επιβάλλουν τα νεοφιλελεύθερα δόγματα. Αυτό επιτάσσουν οι νέοι επικυρίαρχοι και αυτό ετοιμάζουν οι εγχώριοι εντολοδόχοι.

Πού πηγαίνουμε; Όπως γράφει ο καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου κ. Χρυσόγονος, αν συνεχίσουμε με την ίδια πολιτική, «η χώρα θα καταντήσει ένα οικονομικά εξαθλιωμένο διεθνές προτεκτοράτο, ένα Κοσσυφοπέδιο πολυτελείας». Η Ελλάδα κατεβαίνει τον Αχέροντα, με τέρας την Αχερουσία.

Τι κάνουμε λοιπόν; Θα παρακολουθούμε άβουλοι το ναυάγιο; Από τα δυο κόμματα της αστικής μας τάξης (μεταπρατικής, ξενόδουλης, ανίκανης, διεφθαρμένης, που έχει διαφθείρει και εκμαυλίσει μέρος του ελληνικού λαού) δεν έχουμε να περιμένουμε ότι κάποτε θα αφυπνισθεί και θα αποκτήσει αισθήματα πατριωτισμού. Εδώ λοιπόν ανακύπτει η ιστορική ευθύνη της ελληνικής Αριστεράς, της μόνης δύναμης που θα μπορούσε να αναχαιτίσει την πορεία προς την καταστροφή και να προδιαγράψει διεξόδο για μια βιώσιμη και αξιοβίωτη ελληνική κοινωνία. Αυτή τη στιγμή της κρίσης, οι δύο βασικές συνιστώσες αμύνονται χωρίς επεξεργασμένη πρόταση διεξόδου. Όσο για τη λεγόμενη «εξωκοινοβουλευτική» Αριστερά, παρά την πρωτοποριακή συμμετοχή της στους καθημερινούς αγώνες και παρά κάποιες θεωρητικές επεξεργασίες, συνεχίζει να μην τολμά την *υπέρβαση*. (Οι νεκροί βαραίνουν ακόμα σαν βραχνάς, στα μυαλά των ζωντανών - Μαρξ).

Να ελπίσουμε στην αφύπνιση της Αριστεράς; Και να ελπίσουμε στη διεύρυνση, σε πανελλήνια κλίμακα, του λαϊκού κινήματος που «αυθόρμητα» κατακλύζει τις πλατείες; Να ελπίσουμε στη δημιουργία ενός μετώπου σωτηρίας του ελληνικού λαού;

Το σημερινό τεύχος εικονογραφείται με σχέδια της Μαρίας Κοκκίνου. Τα σχέδια των σελ. 22, 33, 62 είχαν γίνει για την εικονογράφηση της ποιητικής συλλογής του Αντρέα Παγουλάτου, *Τροπές*, συλλογής που δεν πρόλαβε να εκδοθεί. Τα σχέδια των σελ. 95, 96, 126, 136, 196 έγιναν στο Παρίσι κατά τη διάρκεια της Δικτατορίας. Τα υπόλοιπα είναι μεταγενέστερα.

Επιθυμώ

να γραφτώ συνδρομητής
στο περιοδικό ΟΥΤΟΠΙΑ

να ανανεώσω τη συνδρομή μου
στο περιοδικό ΟΥΤΟΠΙΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

☐ Ετήσια συνδρομή (5 τεύχη)	€ 50,00	☐ Συνδρομή Ευρώπης	€ 80,00
☐ Φοιτητές	€ 35,00	☐ Συνδρομή Αμερικής	€ 95,00
☐ Ιδρύματα, Οργανισμοί	€ 100,00	☐ Οργανισμοί Εξωτερικού	€ 130,00

Όνοματεπώνυμο:.....

Διεύθυνση:.....

Πόλη:..... Ταχ. Κώδικας:.....

Τηλ.:..... Κινητό:..... Fax:.....

E-mail:.....

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

ΠΛΗΡΩΜΕΣ

Κατάθεση σε τράπεζα:

- ALPHA BANK: 128-00-2320-001847 (ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.)
 ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: 151/470821-09 (ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.)

Κεντρικά γραφεία: Πλαπούτα 2 και Καλλιδρομίου, 11473 Αθήνα
Βιβλιοπωλείο: Γενναδίου 6, 10678 Αθήνα

Πληροφορίες: Μαρία Λεζγή, τηλ. 2108222835, mlezgi@motibo.com

Μπορείτε να αποστείλετε το δελτίο και την απόδειξη κατάθεσης ταχυδρομικά στη διεύθυνση:

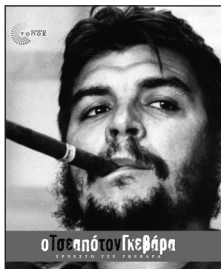
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΠΟΣ: Πλαπούτα 2 & Καλλιδρομίου, 11473 Αθήνα ή

με φαξ στους αριθμούς **210-8222684/210 3211246.**

Επίσης μπορείτε να αποστείλετε το δελτίο ηλεκτρονικά επισκεπτόμενοι τους δικτυακούς τόπους

www.toposbooks.gr και **www.u-topia.gr.**

ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

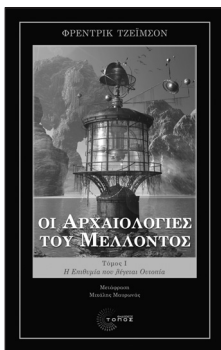

Ο Τσε από τον Γκεβάρα

Ερνέστο Τσε Γκεβάρα

Ένα λεύκωμα-βιβλίο με δημοσιεύτες επιστολές, ποιήματα, αφηγήσεις, σελίδες των ημερολογίων του, άρθρα του Τύπου και φωτογραφίες που τράβηξε ο ίδιος ο Τσε.

Από **33,30 €** → **14,90 €**

Αρχαιολογίες του μέλλοντος, τ. Ι

*Η επιθυμία που λέγεται Ουτοπία
και άλλες Επιστημονικές Φαντασίες*
Φρέντρικ Τζέιμσον

Ο συγγραφέας αναζητεί τη λειτουργία της Ουτοπίας από τα χρόνια του Θωμά Μορ έως σήμερα, στη «μετακομμουνιστική» εποχή.

Από **35,50 €** → **14,90 €**

Βασικά Θεατής Ελληνικό Θέατρο 1950-1960

Φωτογραφικό Αρχείο: *Κ. Μεγαλοκονόμου*
Επιλογή φωτογραφιών, κειμένων: *Γιάννης Ξανθούλης*

Φωτογραφίες και κείμενα που αφυπνίζουν με συναρπαστικό τρόπο τη συλλογική πολιτισμική μνήμη.

Από **33,30 €** → **14,90 €**

Πληροφορίες για τις προσφορές: Μαρία Λεζγί, τηλ. 2108222835, mlezgi@motibo.com